VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

# HE 17/2025 vp

## Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

PERTTI NIEMINEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
VALTIOVARAINVALIOKUNTA/VEROJAOSTO
26.3.2025

# Esityksen sisältö

- Esityksessä ehdotetut muutokset:
  - Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen,
  - Rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän työskentelyä koskevan tiedonantovelvollisuuden ja ennakkoverojen hakemisvelvollisuuden laajentaminen koskemaan suomalaisessa aluksessa työskentelyä,
  - ETA-alueella asuvan rajoitetusti verovelvollisen merkitseminen ennakkoperintärekisteriin,
  - Ennakonpidätyksen määrääminen suorituksen maksajalle,
  - Veronpalautusten säilyttämisestä luopuminen,
  - Vuokratun työvoiman käytön mahdollistaminen verotuksen avustavissa tehtävissä ja Verohallinnon avustavassa puhelinpalvelussa.

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen

- Perustuu hallituksen kehysriihessä keväällä 2024 tekemään linjaukseen vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistamisesta.
- Ehdotuksen tavoitteena:
  - verotulojen lisääminen
  - siirtyminen kohti neutraalimpaa ja yhdenmukaisempaa verojärjestelmää, jossa vapaaehtoinen eläkesäästäminen rinnastuisi aikaisempaa paremmin muihin säästämismuotoihin.

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen

- Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen, pitkäaikaissäästämissopimuksen ja työntekijän maksamien kollektiivisesti järjestetyn lisäeläketurvan maksujen vähennyskelpoisuus ehdotetaan poistettavaksi.
- Vähennyskelpoisuus poistuisi vuoden 2027 alusta.
- Muutoksia ei ehdoteta säännöksiin, jotka koskevat edellytyksiä:
  - työnantajan maksamien kollektiivisen lisäeläketurvan maksujen verovapaudelle työntekijälle tai
  - työnantajan, tämän työntekijälle ottaman vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksujen verovapaudelle työntekijälle.

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen

- Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen tai ps-sopimuksen perusteella maksettavan eläkkeen tai suorituksen verotusta ei ole tarkoitus muuttaa.
  - Esim. eläkkeen maksamista koskevat ikärajat ja muut edellytykset säilyvät ennallaan.
  - Suoritus verotetaan korotettuna, jos varat nostetaan ennenaikaisesti tai muuten vastoin edellytyksiä.
- Poikkeuksena mahdollistettaisiin kuitenkin maksujen vähennyskelpoisuuden poistuessa kohtuussyistä enintään 5 000 euron suuruisten säästövarojen ennenaikainen nostaminen ilman, että suoritusta verotettaisiin korotettuna.
  - Säästövarat nostetaan kertanostona kokonaisuudessaan.
  - Nosto tapahduttava kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta eli 31.12.2028 mennessä.
  - Edellyttää vakuutusyhtiön tai ps-sopimuksen tarjoajan suostumusta.

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen – taloudelliset vaikutukset

- Vaikutukset julkiseen talouteen
- Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistamisen arvioidaan lisäävän verotuloja 37 milj. eurolla vuodesta 2027 alkaen.
  - Valtion tuloverojen osuus 36 milj. euroa.
- Lisäksi ehdotuksen enintään 5 000 euron säästövarojen ennenaikaisen nostamisen mahdollistamisesta arvioidaan lisäävän verotuloja noin 20 milj. euroa vuosina 2027 ja 2028.
- Muiden ehdotusten vaikutus verotuottoihin arvioidaan vähäiseksi.

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen – taloudelliset vaikutukset

- Vaikutukset verovelvollisiin
- Muutos kiristäisi maksujen suorittajien verotusta verrattuna nykytilanteeseen, jossa maksut ovat vähennyskelpoisia tuloverotuksessa.
  - Vuonna 2023 n. 187 500 verovelvollista vähensi vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen tai ps-sopimuksen maksuja verotuksessaan.
- Verojen määrä lisääntyisi alle 50 000 euron tuloluokissa keskimäärin n. 150 eurolla/vuosi.
  - 100 000 euron tuloluokassa verojen muutos olisi noin 300 euroa/vuosi.

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen – taloudelliset vaikutukset

- Arvio veroasteen keskimääräisestä muutoksesta 5 000 euron tuloluokittain, kun vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäästämissopimuksen maksujen vähennyskelpoisuus poistettaisiin.

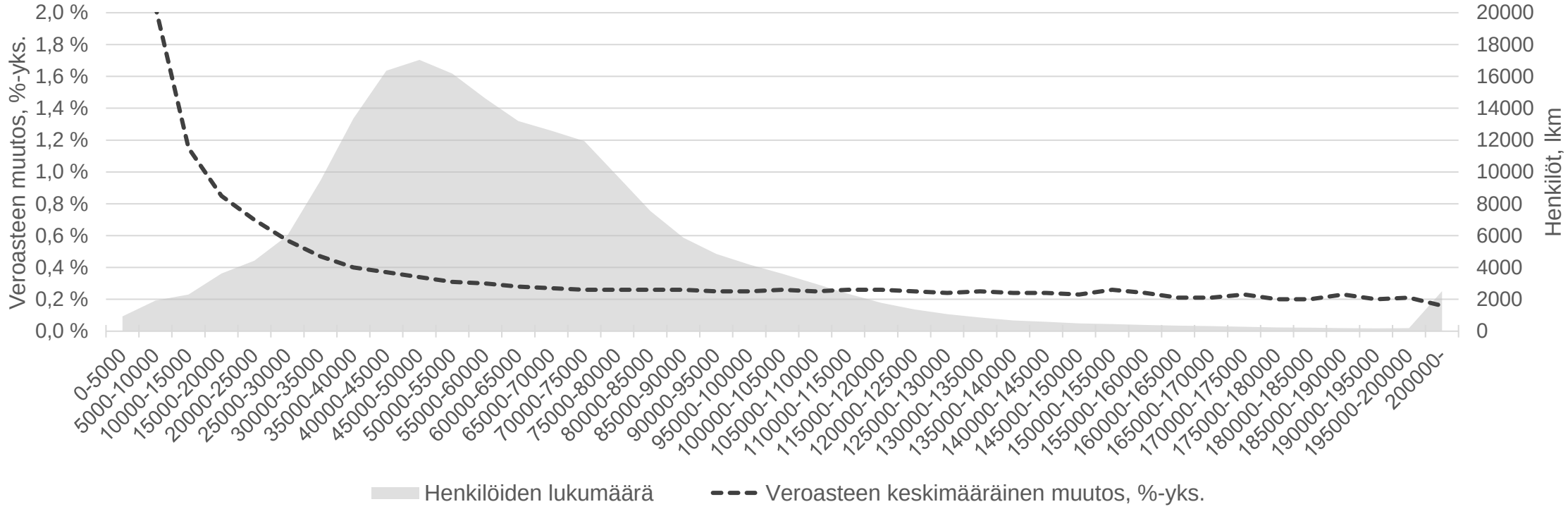

# Vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistaminen – taloudelliset vaikutukset

- Vaikutukset verovelvollisiin
- Tulonsaajaryhmistä muutoksen verotusta kiristävä vaikutus kohdistuisi pääasiassa palkansaajiin ja yrittäjiin.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna vajaa 80 prosenttia muutoksen verotuottovaikutuksesta kohdistuu 45–62 vuotiaisiin.
- Ehdotus kaventaa tuloeroja hieman.
  - -0,01 %-yksikköä Gini-kertoimella mitattuna.

# Vuokratyöhön suomalaisella aluksella liittyvät velvollisuusuudet

- Rajoitetusti verovelvollisia vuokratyöntekijöitä koskevia velvollisuuksia laajennettaisiin koskemaan suomalaisessa aluksessa tapahtuvaa työskentelyä.
  - Verotusmenettelylain mukainen ulkomaisen työnantajan ilmoitusvelvollisuus (tulorekisteri-ilmoitus) rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän työntekijän palkoista ja muista työskentelyyn liittyvistä tiedoista.
  - Työn teettäjän ilmoitus rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän työnantajasta.
  - Rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän velvollisuus hakea ennakkoveroa.

# Rajoitetusti verovelvollisen merkitseminen ennakkoperintärekisteriin

- Euroopan talousalueella asuva rajoitetusti verovelvollinen voitaisiin merkitä jatkossa ennakkoperintärekisteriin.
  - Nykysääntelyn mukaisesti vain sellainen rajoitetusti verovelvollinen voi hakeutua ennakkoperintärekisteriin, jolla on Suomessa kiinteä toimipaikka tai jonka kotipaikka on verosopimusvaltiossa.
    - Nykysääntely voisi rajoittaa sijoittautumisvapautta EU- ja ETA-alueella.

# Ennakonpidätyksen määrääminen maksajalle

- Ehdotuksen mukaan ennakonpidätyksen laiminlyöntitilanteessa suorituksen maksajalle määrättävä ennakonpidätys olisi 40 prosenttia suorituksen määrästä,
  - ellei kysymys ole sellaisesta suorituksesta, jolle on säädetty tai määrätty muu ennakonpidätysprosentti laissa, asetuksessa tai Verohallinnon päätöksessä.
- Taustaa ennakonpidätyksen määräämisestä suorituksen maksajalle
  - Ennakonpidätyksen määrääminen suorituksen maksajalle on luonteeltaan verojen kertymistä turvaava toimenpide laiminlyöntitilanteessa. Verot määrätään maksettavaksi myös suorituksen saajalle. Verohallinto poistaa suorituksen maksajan maksuvelvollisuuden ja palauttaa maksetut verot, jos suorituksen saaja maksaa omat veronsa. Veronkorotusta ei kuitenkaan poisteta suorituksen maksajalta tässä yhteydessä, koska kysymys on ennakonpidätysvelvollisuuden laiminlyönnistä.

# Ennakonpidätyksen määrääminen maksajalle

- Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO 2024:36 poikkesi pitkään noudatetusta verotuskäytännöstä ja aiemmasta lain tulkinnasta.
  - Pykälän sanamuoto ei täysin vastannut lain esitöistä ilmenevää säännöksen tarkoitusta.
  - Päätöksen mukaan maksajalle määrättävä ennakonpidätys olisi pitänyt laskea suorituksen saajan todellisen veroprosentin mukaisesti.
  - Päätöksen mukainen menettely lisää merkittävästi Verohallinnon työmäärää ja pidentää verotarkastusten kestoa.
- Ehdotetulla muutoksella täsmennetään säännöksen sanamuotoa.
  - Paluu aikaisemman verotuskäytännön mukaiseen ja säännöksen tarkoitusta vastaavaan menettelyyn.
  - Maksajan maksuvelvollisuus poistetaan tai sitä pienennetään sen mukaan, kun saaja maksaa hänelle määrättyjä veroja.

# Veronpalautusten säilyttämisestä luopuminen

- Veronkantolain (11/2018) veronpalautusten säilyttämistä koskeva säännös ehdotetaan kumottavaksi
- Nykyisin verovelvollinen on voinut pyytää Verohallinnolta, että oma-aloitteisten verojen veronpalautukset säilytetään tulevien verojen maksua varten sen sijaan, että ne palautettaisiin saman tien.
  - Mahdollisuutta on hyödynnetty vain vähäisissä määrin ja se on aiheuttanut myös epäselvyyttä verojen maksamisessa.
- Esivaihe hallitusohjelman mukaisessa verojen maksamisen uudistuksessa.
  - Veronkannon sujuvoittamista koskeva erillinen hallituksen esitys parhaillaan lausuntokierroksella. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevään aikana.

# Vuokratyövoiman käyttäminen Verohallinnossa

- Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että Verohallinto voisi käyttää vuokrattua työvoimaa verotuksen avustavissa tehtävissä ja avustavassa puhelinpalvelussa.
  - Vuokratyövoiman käyttäminen ei olisi mahdollista tehtävissä, joihin kuuluu verotusta koskevan päätöksentekovallan käyttöä.
  - Vuokrattuun työntekijään sovellettaisiin rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.
- Verohallinnossa vuokratyövoiman käyttämisen ensisijaisena tavoitteena olisi varmistaa, että Verohallinnon asiakkaat saisivat puhelinneuvontaa kohtuullisessa ajassa siten kuin hyvää hallintoa koskevat periaatteet edellyttävät.
  - Puhelinneuvonnan ruuhkahuippujen tasaaminen.
  - Verohallinnon nykyisten tehtävien järjestämisen turvaaminen.

# Suhde perustuslakiin

- Esityksessä pidetään suotavana, että perustuslakivaliokunta antaisi lausunnon esityksestä
  - Eduskunnan apulaisoikeusasiamies katsoi Verohallinnon vuokratyökokeilua koskeneessa kanteluratkaisussaan vuonna 2020, että vuokratyövoiman käyttäminen edellyttäisi, että lainsäädäntöön lisättäisiin säännös Verohallinnossa vuokratyövoimana toimiviin henkilöihin sovellettavista rikosoikeudellista virkavastuuta koskevista säännöksistä.
  - Lisäksi apulaisoikeusasiamiehen mukaan olisi suotavaa saada perustuslakivaliokunnan kannanotto siihen, tulisiko myös vuokratyövoiman käyttämisestä Verohallinnossa säätää lailla.
- Esityksen säätämisjärjestysperusteluissa on käsitelty myös vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksujen vähennyskelpoisuuden poistamisen suhdetta perustuslain turvaamaan omaisuuden suojaan.
- Hallituksen näkemyksen mukaan lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

# Kiitos

PERTTI NIEMINEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET